

derstøttelse, kunde jeg vistnok ikke have tænkt paa at henvise til den; men jeg kan ikke nægte, at jeg gik ud fra, at det kun vilde være Tilfældet under overordentlig enkelte Forhold, og under saadanne ganske særlige Omstændigheder, at jeg ikke kunde antage, at man for saadanne enkelte Forholds Skyld vilde kunne være berettiget til at henvise dertil. Jeg er ingenlunde af dem, som overvurdere Kjøbstædernes Velstand, jeg kjender noget til, hvorledes Kjøbstæderne i saa Henseende have det, men med Hensyn til at lønne deres Lærere, troer jeg rigtignok ikke, at man kan sige, at de ere saa forarmede, at de skulde i Reglen trænge til en Nedsættelse af, hvad her er foreslaaet med Hensyn til disse Løn. Det er ved andre Leiligheder Tilfældet, at, naar der er Tale om Beskæftningsforhold, saa gaaer man mange Gange ud fra, at der er stor Velstand i Kjøbstæderne, og at man ikke behøver at tage noget Hensyn til, at de maatte være trængende; jeg har været af den modsatte Mening ved at tale om større Summer og Beskæftning, men, hvor der er Tale om to, tre eller fire Lærere, der har jeg rigtignok ikke troet, at det skulde være nødvendigt, at man nedsatte de Lønninger, her er foreslaaede. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Ade Valgkreds (Monrad) gjorde opmærksom paa, at jeg ogsaa repræsenterer en Kjøbstad (Monrad: Nei, det var mig selv!), saa har jeg misforstaaet det. Jeg vil kun sige, at den Kjøbstad, der ligger i den Valgkreds, hvor jeg er valgt, har særligt for et Aar siden indstillet at maatte forhøje Lønnen for sine Lærere.

Kirke- og Underviisningsministeren: Om jeg ikke feiler, sagde den ærede Ordfører, at den Kjøbstad, han repræsenterer, havde selv gjort Skridt til en Forhøielse af sine Læreres Løn (S. N. Hansen: Nei blot een Lærers!). Jeg vil blot udtale, at efter den Erfaring, jeg har, saa er der fra Kjøbstædernes Side i det Hele taget vist en meget stor Beredvillighed til at forhøje Lønnen for deres Lærere, langt større end paa Landet, og derfor troer jeg ikke, at der er nogen Grund til at antage nogen Utilbøielighed fra deres Side til at gaae ind paa en Forbedring af Lærer-

nes Raar, naar Kjøbstæderne forøvrigt ere istand til at udrede den. At det overlades til Ministeriet at nedsatte de fastsatte Lønninger, troer jeg ikke indeholder nogen Fare, da der ikke er den mindste Tanke af Rimelighed for, at Ministeriet nogenstunde skulde være tilbøieligt dertil, hvor ikke Nødvendigheden er aldeles haandgribelig. Der er ikke noget Tilfælde, som nogenstunde har vist det, og dette er en Sag, som efter min Mening er fuldkommen uafhængig af Ministerens Personlighed. Der har aldrig været nogen som helst Tendens til fra Regeringens Side at ville nedsatte den ved Lovgivningen bestemte Lønning for Skolelærerne, og det er mig derfor ganske ufatteligt — ligesom jeg ogsaa, efter hvad jeg baade har seet og hørt, savner endog blot den fjerneste Antydning af nogen Motivering derfor, — hvad Fare der skulde ligge i den omhandlede Bestemmelse. Man bestemme nu, om man vil, Lønnen endnu rundeligere — jeg troer, at det allerede er temmelig stærkt, naar man som et Minimum vil sætte 150 Rd.; jeg troer, det vil være temmelig betydeligt, naar man vil have, at de kirkelige Indtægter ikke skulle regnes med til Lønningen; jeg kan baade forstaae, at man kan ønske at gjøre Minimum høiere, og ogsaa, for de vedkommende Kjøbstadlæreres Skyld, ønske, at det skeer, skjøndt der dog, som sagt, kan være nogen Betænkelse ved at stille det op som Noget, der skulde være en almindelig Regel —, men hvad der skulde være til Hinder for, at en Nedsættelse af disse i Lovgivningen bestemte Beløb skulde kunne finde Sted, naar dertil udfordres Samtykke af Borgerrepræsentationen eller Sogneforstanderskabet, Skoleraadet og Ministeriet, det er mig, som sagt, aldeles ufatteligt.

Almestad: Ja, hvad der før gav mig Anledning til at fremsætte den Bemærkning, jeg gjorde, var ingenlunde, at jeg frygtede for, at enten Ministeriet eller endog blot Skoleraadet skulde give efter i saadanne Tilfælde, men det var den Klage, som blev ført, og som, efter det Omfang, hvori den blev fremsat, forekom mig aldeles ugrundet. Den ærede Rigsdagsmand fra Bornholm bemærkede, at jeg vistnok ikke kjendte de bornholmske Forhold;